

POSOUVÁME HRANICE ÚNOSNOSTI

rozhovor s tajemnicí lektorského sboru a odbornou pracovnící NIPOS-ARTAMA Simonou Bezouškovou

Letošní ročník přehlídky je ve znamení rekordního počtu inscenací. Je jich dvacet. Přitom hracích míst je oficiálně šestnáct. Jak jste to dokázali?

Vždycky se pokoušíme navýšit počet hracích míst, pokud to produkční a finanční možnosti dovolí. Někdy se nám povedlo dostat do programu sedmnáct inscenací, jednou dokonce osmnáct. Letos je ta situace složitější. Z osmnácti krajských postupových přehlídek přišlo čtrnáct nominací. To by znamenalo, že z doporučených dvaceti pěti inscenací bychom mohli vybrat pouze dvě. Situace se ještě zkomplikovala kvůli klauzuli v propozicích programové rady: překročí-li počet nominací dvě třetiny hracích míst, což je dvanáct, tak se ony nominace ruší a mění se na doporučení.

A to byl přesně tento případ.

Ano. Programová rada je tedy zrušila a zároveň je všechny rovnou přijala do programu. Stále by nám však zůstala pouze dvě hrací místa pro doporučení. NIPOS se rozhodl tuto nepříjemnou situaci řešit. Přehlídce finančně pomohl, aby se mohl navýšit počet hracích míst. Naštěstí to z produkčního hlediska bylo možné. Například i tím, že jsme letos zrušili hosta přehlídky a místo něj je další soutěžní představení.

Co to tedy znamená pro organizaci takové přehlídky?

Přehlídka je finančně náročnější a zároveň asi méně pohodlná. Určitě pro lektory a redakci. A také pro semináře, které tak přijdou o čas pro výuku. A zároveň, ale to ukáže až přehlídka samotná, i pro diváky.

Je to takový divadelní maraton.

Přesně. Z představení na představení nebo z představení na diskusi se přechází bez většího času na oddech. Například lektorský sbor přišel o časy na obědy a večere. Museli jsme zkrátit diskuse i semináře. Pozitivum je ve větším počtu souborů, které se mohou zúčastnit přehlídky, získat zpětnou vazbu, zapojit se do semináře. Tím pádem roste smysluplnost přehlídky. Zda je to na úkor diváckého komfortu, se teprve ukáže. Na druhou stranu však obyčejný návštěvník nebude mít mezi jednotlivými představeními časové prosotoje. Posouváme hranice únosnosti.

Jedno představení přehlídky je však v ohrožení.

Jedná se o představení *Nerušit, prosím*, které paradoxně budeme nejspíše muset zrušit ze zdravotních důvodů.

Existuje možnost se situace s velkým množstvím nominací pro příště vyvarovat?

Řešení jsou podle mého názoru dvě. Navýšit počet hracích míst rozšířením přehlídky o další hrací dny. Nicméně ze zkušeností z předchozích přehlídek z Poděbrad a Třebíče, které začínaly ve středu, víme, že je další pracovní den znát. Méně souborů je ochotných přijet hrát a na přehlídce zůstat, stejně jako méně diváků. Přehlídka tím pozbývá smyslu. Druhá varianta, extrémní, je zrušit nominace a program vybírat pouze z doporučení.

Znamená to, že se na krajské přehlídky hlásí více inscenací? Že by rostl zájem o postupový systém v rámci amatérského divadla?

Spolu se znovuzavedením systému nominací vzniklo nově...

CYRANO NÁS STÁL HODNĚ PROBDĚLÝCH NOCÍ

Rozhovor s režisérkou Kateřinou Studenou

Jste nový a neznámý soubor. Jak jste se dali dohromady, kdo vlastně jste?

Jsme částečně spolužáci z gymnázia. Potkala jsem se shodou náhod s Vojtou Adamčíkem, který je autorem hudby, při jeho prvním projektu, což byl studentský muzikál Úděl osudu. Připletla jsem se k tomu, začala jsem dělat choreografii. A protože Vojta hrál celé dvě hodiny na píáno a nestíhal režírovat, stoupla jsem si do hlediště a začala dělat režii. Dohodli jsme se pak, že až bude dělat další projekt, tak mu ho budu režírovat.

Proč zrovna muzikál?

Od začátku jsme věděli, že budeme dělat muzikál, protože Vojta je moc šikovný skladatel. Šlo o to jaký. Chtěli jsme udělat muzikál, který česká scéna moc nemá, a inspirovat se v zahraničí.

Jaké tedy jsou vaše vzory, kdo vás inspiroval?

Londýnské produkce. Můj nejoblíbenější je Fantom opery, potom Bídníci. Měla jsem to štěstí, že jsem několik představení v Londýně viděla. Říkali nám na přehlídce v Dačicích, že vypadáme jako z 90. let, ale to nevádí. To je totiž trošku to, čím jsme se chtěli inspirovat a udělat to tak, jak to dělají ve světě.

Jak do toho zapadá Cyrano, který někdo nazývá geniálním kýčem?

On to vlastně kýč je.

A přesto jste se pro něj nadchli...

Prvotní myšlenka vyšla od autora libreta Filipa Šinknera. Má rád Francii, básníky, villonskou baladu, téma Cyrano – básník. To celé ho hodně fascinuje. Naštěstí si to nenechal pro sebe a předložil nápad Vojtovi, kterému se na to dobře psala hudba. A mně se na tom líbí téma milostného trojúhelníku. Navíc jsem ráda, že je to něco historického, nechtěli jsme dělat nic moderního.

Produkce muzikálu je náročná na techniku, kostýmy. Kde kamarádi z gymnázia vezmou energii i peníze na výpravnou inscenaci?

No, bylo to hodně probdělých nocí. Se sháněním financí nám pomohl Michal Perevoščikov, který v Českých Budějovicích pořádá Majáles, a otec Filipa Šinknera, který nám mimo jiné pomohl organizovat předváděčky pro potenciální sponzory. S kostýmy nám zase pomohl Zdeněk Píkl z divadla v Hluboké nad Vltavou se svými tipy a kontakty.

Asi všichni nebudete jen spolužáci z gymnázia. Kde vezmete v Českých Budějovicích dvě desítky šikovných herců, zpěváků a tanečníků?

V Budějovicích a jižních Čechách je hodně talentovaných lidí, aniž by to člověk věděl. Vypisovali jsme konkurzy na vedlejší role a na company. Vojta přivedl spolužáky z konzervatoře. Kolikrát jsme dostali tip, že je někdo dobrý, aniž jsme ho před tím znali. Takhle jsme se dozvěděli například o představiteli Cyrana Radomíru Švecovi.

Vy sama studujete prvním rokem režii na DAMU. Je muzikálová režie vaším vysněným cílem?

Neřekla bych, že se chci vyloženě specializovat na muzikál, ale miluju na něm to, že se v něm skloubí herectví, zpěv i taneční dovednost. A moc mě inspiruje hudba. S muzikálem bych chtěla pokračovat. S takovým muzikálem, který spojuje herectví, tanec a zpěv, a texty písní určitým způsobem posunují děj. Někdy se bohužel na českých scénách stává, že se děj zastaví, herec si odskočí zazpívat píseň a zase se do děje vrátí, což podle mě není pointa muzikálu.

MÍT RÁD BLIŽNÍHO S NOSEM

První dojem: Není to unylé, není to rutinní, není to chladně „profi“. Tahleta parta se opravdu pere o diváka. Hraje se možná od začátku do konce ve forte nasazení, ale hraje se do těla. Super.

Žánrové zařazení: Historizující popmuzikál či spíše písničkář. Subžánr, který se v 90. letech, v časech Draculy a Monte Christa, zabydlel v Praze jako dominantní podoba žánru, s kterou si leckdy v Čechách ztotožňujeme představu o muzikálu vůbec. Slavná látka, zdobné kostýmy, šermy. Situace jako odrazový můstek k velké árii, citově vypjaté kantiléně, která má fungovat jako okamžitý spouštěč diváckých emocí. Kdo se neztotožní s mocnými poryvy vášně doprovázenými klenutými oblouky smyčců, neztotožní se vůbec.

Před závorkou: Řemeslná dovednost ansámblu je nesporná, zejména v hudební složce – pěvecké kvality, úroveň nahrávky i zvuku přesahuje výrazně běžné amatérské zvyklosti. Na straně druhé – podobný typ emocionálně přímočaré produkce prostě řemeslo a „dovednosti“ vyžaduje: bez něj chybí důvod, proč se na něj dívat.

Trocha dramaturgického dumáníčka: Cyrano se zdá na první pohled být ideální látkou pro muzikál – velká love story, která jako by už měla sama od sebe rozvrh operního či muzikálového libreta. Árie, dueta, tercety i sbory už jsou nachystány. Na druhé straně vsunout do pravidelné struktury klasického dramatu o pěti jednáních píseň je těžké – je-li píseň krátká, jako by nebyla, je-li dlouhá, spolehlivě přidusí spád děje. Budějovický Cyrano nadto zná jen dvě písňové formy – romantickou árii a sborový žánrový obrázek (viz dvě ukázkové „výplňové“ swingovky, jednu u Ragueneaua a druhou s jídlem u Arrasu: bez obou by se kus hladce obešel). Píseň, která by zobrazovala situaci, která by ukázala (a hudebně vyjádřila!) dramatický konflikt, tento muzikál nezná.

Otazník první: Marná sláva, Rostandův Cyrano je básnické drama, jehož hrdinou je básník. Standardní popová vata v duchu „mám proč žít/ mám kam jít/ chci tě mít“ mu nesvědčí. Ve chvíli, kdy tvůrci ironicky použijí nablblou básničku, aby charakterizovali Kristiánovu natvrđlost, se ocitají na hodně tenkém ledě.

Otazník druhý: To, že Rostandův Cyrano je muž hrdý a zarputile pravdomluvný, který si svým zuřivým akcentem na čest vyslouží mnoho nepřátel a nakonec na tu čest i umře, je silně potlačeno. Zbýl jen nešťastný „šeredný“ milovník. Vypovídá to něco? O čem? O kom?

Pozitivní douška: Herecké i pěvecké výkony představitelů Cyrana, Roxany a De Guiche (a pěvecký výkon představitel Kristiána) jsou hodny všeho respektu. Jeden můj kolega suše říkává: „Divák chce vidět každý večer muzikálovou činku nad naší hlavou.“ Tož, zde se tak stalo.

Jan „otec Dorotky“ Šotkovský

Krásné, úžasné. Zaujaly mě herecké výkony, takřka jako profesionálové.
Josef, Malenice

Zpívají moc hezky.
Štěpán, Česká Lípa

Cyrano je můj úplně nejvíc nejoblíbenější romantický hrdina, proto mám doma nosatého manžela. Tento Cyrano velmi krásně zpíval, ale zklamala mě činoherní část, kde mi hrozně vadily mikroporty.
Zdeňka, Klášterec nad Ohří

Představení bylo moc krásné, moc se mi líbilo, překvapilo mě, na jaké jsou úrovně. Pěvecky, pohybově.
Petra, Přední Zborovice

Zpívání bylo moc krásné, to jim závidím. Ale ta první půlka šla nějak mimo mě. Ten závěr se mi už líbil.
Helena, Libice nad Cidlinou

Se začátkem jsem měl problém, protože jsem šel na Cyrana s tím, že uslyším zhudebněné některé pasáže z Rostandova textu. Dlouho mi trvalo, než jsem si na to zvykl. Moji pozornost narušovalo to, že když mluvili, používali stále mikroporty. Ztrácel jsem se, protože jsem hledal, kdo přesně na jevišti mluví. Tohle mi, podle mě zbytečně, srazilo můj celkový dojem. To je škoda. Přitom bylo vidět, že mají hlasově na to, aby tento sál dokázali utáhnout.

Jaroslav, Libice nad Cidlinou

Moc se nám to líbilo. Možná lepší, než nějaké profesionální muzikály v Praze. Jsme nadšené

Lída a Věra, Volyně

...dokončení ze strany 1

...pravidlo. Krajské přehlídky, které chtějí nominovat, musí mít v programu minimálně osm inscenací. V počátku podmínku splnilo deset přehlídek z osmnácti, další rok dvanáct a postupně se to navyšovalo. Logicky. Žádná přehlídka nechce být tou druhořadou, která právo nominovat nemá. Na pořadatele je vyvíjen velký tlak. Zda je to způsobeno větším zájmem o krajské přehlídky nebo je to z jiných důvodů, o tom můžeme spekulovat...

Letošní situace byla určitě prověřkou vaší spolupráce s volyňskými pořadateli.

Letos mám neuvěřitelný pocit. I kdybychom neměli s Jirkou Houzím z Volyňské kultury a s Maruškami z DS Piki Volyně z nějakého důvodu možnost komunikovat, tak přípravu na přehlídku přesto zvládneme. Každý má svou část práce, kterou skvěle odvádí, a nakonec se vše potká, poskládá a funguje. To je pro mě po šesti letech velmi příjemné zjištění. Třeba kluci z kuchyně se už od podzimu, kdy skončí Kurz praktické režie, nemůžou dočkat Pikniku, až budou vařit od rána do noci a spát ve spacáku tři hodiny denně. A normálně se na to těší. Ta ochota a pracovitost lidí je neuvěřitelná.

Objevily se oproti loňskému roku nějaké novinky?

Jednou z novinek je obměněný lektorský sbor. Nováčky jsou Michal Zahálka a Zdeněk Janál. Pro účastníky je větší možnost výběru seminářů. A všichni jistě ocení nové židle v sále Na Nové. A Jirka Houzím je neuvěřitelný budovací typ. Díky němu je tu každý rok něco nového. Ať už střecha, fasáda, nové prostory, které budou k dispozici pro semináře příští rok, ale i drobnosti jako květináče se stromky před vchodem. Což jen dokazuje, že organizátoři nikdy neustrnou a přehlídku chtějí posouvat dál tak, aby nám tady všem bylo příjemně.

Helena Plicková

A co na to FAGI

Facebook: Fagi

PROGRAM

Pátek 5. května 2017

09.00 (NN) DS POD MASKOU ZUŠ

Františka Drdly Žďár nad Sázavou
režie: Jana Mífková

M. Kinská, J. Mífková a soubor: PANKRÁC'45

12.15 Diskuse (PANKRÁC'45)

14.00 (NN) DS Břetislav Břeclav

režie: Jana Vrzalíková

Tennessee Williams: Sestup Orfeův

18.00 a 20.00 (PT) DS „Ještě NE!“

Praha / režie: Michaela Doležalová

Z. Ferenczová, A. Medowits: Solitaire.sk/cz

18.00 a 20.00 (NN) Latrina Magika při

V.A.D. Kladno / režie: Latrina Magika

Vítězslav Nezval, John Red: Valérie a týden divů

22.00 Diskuse (Sestup Orfeův, Solitaire.sk/cz, Valérie a týden divů)

Sobota 6. května 2017

10.00 (NN) Divadlo poPUD Brno

režie: Jiří Petru

Julia Cho: Archiv jazyků

12.30 Diskuse (Archiv jazyků)

14.00 (NN) Divadelní duo ToT Praha

režie: Divadelní duo ToT Praha

Ladislav Karda, Ondřej Zais: Toť divadlo

15.30 Diskuse (Toť divadlo)

16.30 (NN) Rádobydivadlo Klapý

režie: Ladislav Valeš

Marina Carr: U kočičí bažiny

20.00 (NN) Divadlo JakoHost Plzeň

režie: Jana Kubátová

Jordi Galcerán: Grönholmova metoda

22.30 Diskuse (U kočičí bažiny, Grönholmova metoda)